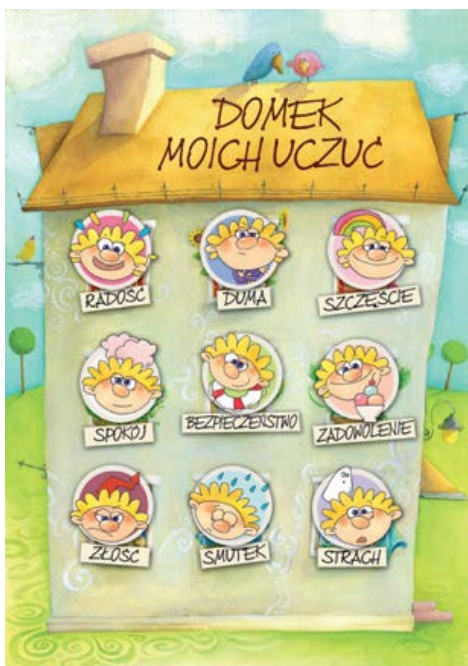

**PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ ZAJĘĆ
DLA RODZICA I DZIECKA
klasa 1**

1. ROZMOWA NA TEMAT SAMOPOCZUCIA

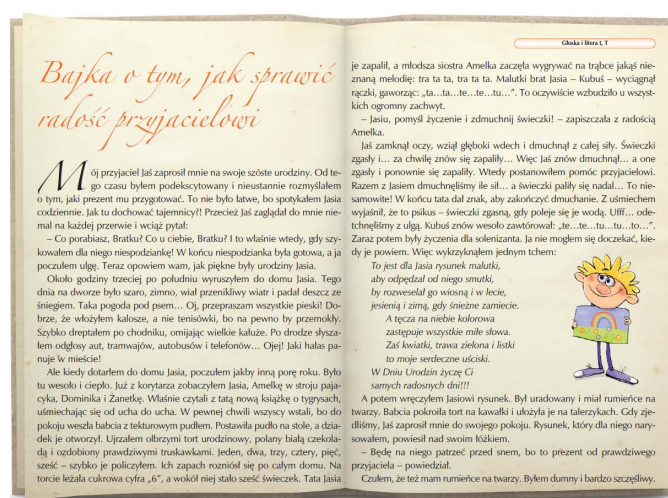
Rodzic i dziecko otwierają zeszyt ćwiczeń w miejscu, gdzie znajduje się „DOMEK UCZUĆ” (wewnętrzna okładka). Rozmawiają o swoim samopoczuciu. Następnie pokazują na domku uczuć ilustracje, które najlepiej obrazują ich emocje. Dziecko może uzasadnić rodzicowi, dlaczego taki obrazek wskazuje.

2. WSPÓLNE CZYTANIE LUB SŁUCHANIE BAJKI TERAPEUTYCZNEJ

Rodzic prezentuje dziecku „Księgę bajek Bratka” lub płytę z nagraniem bajkami. Proponuje przeczytanie bajki lub wysłuchanie jej z płyty. Rozbudza ciekawość dziecka, mówiąc: *Słuchając uważnie bajki, poznasz nową przygodę Bratka.*

3. ROZMOWA NA TEMAT TREŚCI BAJKI

Rodzic rozmawia z dzieckiem na temat przeżyć wywołanych wystuchaniem bajki. Dziecko odpowiada na zagadnienia dotyczące tekstu, sprawdzające jego rozumienie.

Przykładowe polecenia:

- Wymień imiona bohaterów z bajki.
- Opowiedz, co ważnego/dobrego zrobił Bratek.
- Jakie zachowania dzieci zasmuciły/zaskoczyły Bratka, a jakie sprawiły mu radość?
- W czym Bratek pomógł dzieciom?
- Jakie nowe słowa w bajce były dla ciebie niezrozumiałe?
- Które słowa rozpoczynające się na głoskę [np. „o”] udało ci się zapamiętać z bajki?
- Pokoloruj ilustrację do bajki w „Księdze bajek Bratka” (UWAGA: zadanie to dziecko może wykonać po zajęciach).

4. PRACA Z ZESZYTEM ĆWICZEŃ

ĆWICZENIE 1:

Rodzic czyta plectenie i odczytuje nazwy uczuć pod obrazkami. Dziecko przygląda się ilustracjom i opowiada, co przeżywali bohaterowie na kolejnych obrazkach w oparciu o wysłuchaną bajkę.

Obejrzyj ilustracje z albumu Bratka. Powiedz, co przeżywali bohaterowie przedstawieni na kolejnych obrazkach.

ekscytacja

ulga

radość

5. ZAGADKI SŁUCHOWE

Rodzic odtwarza dziecku zagadki słuchowe z płyty CD (z nagraniami bajek, dźwiękami do ćwiczeń słuchowych i muzyką relaksacyjną). W opakowaniu z płytą znajduje się spis treści, który zawiera numer ćwiczenia słuchowego przypisanego do danego bloku zajęć.

6. PRACA Z ZESZYTEM ĆWICZEŃ

ĆWICZENIE 2 ORAZ KOLEJNE:

UWAGA: Kolejne ćwiczenia w zeszyte (od ćwiczenia 2) są ułożone według stałego schematu, są to m.in. ćwiczenia rozwijające percepcję wzrokową i słuchową, sprawność grafomotoryczną, ćwiczenia utrwalające skojarzenia głoska–litera, ćwiczenia w pisaniu (liter, wyrazów, zdań) oraz ćwiczenia w czytaniu (od prostszych do trudniejszych zestawów na materiale wyrazowym i zdaniowym), a także ćwiczenie doskonalące umiejętności matematyczne.

Rodzic czyta polecenia i zachęca dziecko do starannego ich wykonania. Dyskretnie motywuje dziecko (chwali) i wspiera w wykonaniu zadań, jeśli dziecko potrzebuje dodatkowej pomocy.

Jeśli dziecko oczekuje pomocy, warto dopytać je: *W czym ci pomóc? Czego nie rozumiesz? Co mam ci wyjaśnić?*

UWAGA: Istotne jest, by rodzic nie wykonywał zadań za dziecko. Jeśli jakieś zadania są dla dziecka zbyt trudne i męczące, można je na tę chwilę pominąć lub podzielić na etapy i wykonać w innym terminie.

7. PODSUMOWANIE PRACY I OCENA WYSIŁKU DZIECKA

Rodzic może na koniec zajęć z dzieckiem podsumować jego pracę. Podkreśla aktywność dziecka, zaangażowanie, miłą atmosferę, samodzielność, dobre wyniki. Zachęca dziecko do wypowiedzi na temat zadań. Pyta:

Które zadania sprawiły ci trudność, a które były łatwe do wykonania?

Pomocne w posumowaniu pracy dziecka są:

■ **Samoocena dziecka.** Ostatnie ćwiczenie w bloku (w zeszyście ćwiczeń) jest pytaniem Bratka skierowanym do dziecka.

Rodzic pomaga dziecku odpowiedzieć na pytanie zamieszczone w zeszyście ćwiczeń. Przykładowe pytanie: *Czy wszystkie zadania w pisaniu zostały wykonane starannie?*

Dziecko odpowiada na nie, zaznaczając jeden z trzech portrecików przedstawiających Bratka. Każdy portrecik ma inną minę:

jestem bardzo zadowolony

jestem „trochę” zadowolony

jestem raczej niezadowolony

■ **Karta postępów i pracy domowej.** Karty znajdują się w teczce. Rodzic wraz z dzieckiem wypełnia kartę postępów. Może też zachęcić dziecko do wykonania zadań z karty domowej (UWAGA: materiał z karty domowej przygotowany był głównie pod kątem kontynuowania zadań rozpoczętych przez dziecko w szkole).

8. PO NAUCE RELAKS (ODPOCZYNEK)

Rodzic odtwarza dziecku muzykę relaksacyjną z płyty CD (dołączonej do teczki) lub dowolny utwór z ulubionej płyty dziecka. Dziecko słucha muzyki w pozycji leżącej. Rodzic może w tym czasie wykonać na plecach dziecka masażyk.

UWAGI do realizacji zadań z zeszytem ćwiczeń

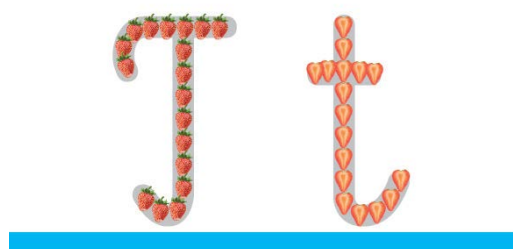
ZABAWY, KTÓRE POMOGĄ DZIECKU W ZAPAMIĘTANIU LITER (TZW. BIERNA ZNAJOMOŚĆ):

- „Gotowanie literowej zupy”. Dziecko ma do dyspozycji klocki/kartoniki z literami. Wybiera do zupy klocki zgodnie z „przepisem”, mówiąc o ich walorach smakowych. W przepisie każda litera może oznaczać jakieś warzywo lub przyprawę.
- „Pociąg z klocków”. Dziecko spośród zbioru klocków/kartoników z literami wybiera określone daną cechą, np. oznaczające samogłoski, czyli i, y, a, e, o, u/ó, ę, ą, lub tylko wielkie litery.
- „Dom z klocków literowych”. Dziecko buduje dom z klocków literowych, a podczas budowy „nazywa” litery (UWAGA: wymawiając nazwę litery, mówimy: „m”, „s”, a nie: „my”, „sy”, nie wolno też mówić „em”, „es”).
- „Polowanie na litery w gazecie”. Dziecko z pomocą lupy „Bystre oczko” szuka w gazecie określonych liter, np. mała i wielka **M m**. Otacza je kółeczkiem lub wycina.
- „Litery na plecach”. Rodzic pisze wybraną literę palcem na plecach dziecka. Dziecko odgaduje, jaką literę pisze rodzic.

- „Niewidzialne litery”. Rodzic zachęca dziecko, aby kreśliło palcem wzór litery w powietrzu, wykonując obszerne ruchy.
- „Ciekawe litery”. Rodzic zachęca dziecko do ułożenia wzoru litery z wybranych przedmiotów, np. z tasiemki, sznurówki, kasztanów, zakrętek, fasolek itp.
- „Smakowe i zapachowe litery”. Rodzic pokazuje dziecku odpowiednią kartę z alfabetu sensorycznego. Dziecko wodzi paluszką po wzorze litery (wzór jest wyczuwalny pod palcami). Rodzic daje dziecku do posmakowania odpowiedni produkt (ze wzoru litery), aby dziecko zapamiętało za pomocą zmysłu smaku i zapachu daną literę (np. litera t T – smakuje i pachnie jak truskawka). Pomoc zawiera instrukcję i opis kilkunastu zabaw.

Alfabet sensoryczny dostępny jest w sklepie internetowym.

ĆWICZENIA W CZYTANIU

Rodzic może dodatkowo urozmaicić czytanie, wykorzystując pomoce z zestawu (na etapie, gdy dziecko dopiero przygotowuje się do czytania sylabami).

Czytanie z pingwinkiem. To najprostszy sposób czytania sylab i wyrazów (dwuliterowych), który oparty jest na metodzie ślizgania się na literach. Pingwin, ślizgając się na brzuszku, przybliża dziecku technikę ślizgania się.

Przy stosowaniu tej metody nie należy wydłużać głosek dynamicznych: **ę, ą, j, l, ł, c, ć, dz, dź, cz, p, b, t, d, k, g, ń**. Z literami oznaczającymi te głoski pingwin nie ślizga się, lecz spaceruje, głoskę wymawia krótko.

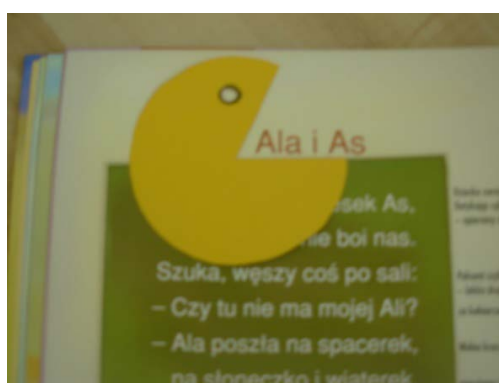
Ćwiczenie należy powtarzać w zależności od potrzeb dziecka.

Rodzic demonstruje dziecku, jak ślizga się pingwinek na ślizgawce. Następnie mówi: *Pingwinek zaprasza cię do czytania. Gdy się ślizga z literą „o” woła: ooooo... Ty też ślizgaj się jak pingwinek z kartonikiem z literą „o”.*

Jeśli na końcu ślizgawki ułożymy literę np. „t”, dziecko będzie ślizgało się z literą „o” w kierunku litery „t” i będzie czytało: „oooot” (W ten sposób dziecko przeczytało sylabę „ot”). UWAGA: od początku nauki czytania należy zapobiegać głoskowaniu.

Czytanie z okienkiem. Okienko ułatwia czytanie. Pozwala na objęcie wzrokiem różnej ilości tekstu w zależności od rodzaju ćwiczeń w czytaniu oraz możliwości percepcyjnych dziecka. Czytając, dziecko lepiej koncentruje się na tej czynności. Pomoc ogranicza do minimum mylenie wersów. Kartonowe okienka dziecko może wykonać samodzielnie.

ĆWICZENIA RUCHOWE

Wykonując ćwiczenia z „Zeszytu ćwiczeń”, należy przeplatać je zabawami ruchowymi (motoryki dużej, małej). Ćwiczenia ruchowe oraz muzyczno-ruchowe (np. piosenka połączona z wykonywaniem ruchu) wspomagają ciało w uwolnieniu z napięcia emocjonalnego, pełnią więc funkcję odprężająco-relaksującą. Ćwiczenia ruchowe rozwijają orientację w przestrzeni i schemacie ciała, mają również znaczenie w przygotowaniu ręki do pisania.

Przykłady ćwiczeń motoryki dużej:

- ćwiczenie tułowia: skłony i skręty w różnych kierunkach,
- ćwiczenia imitujące ruchy pływania,
- ćwiczenie koordynacyjne „pajacyk”,
- rzut woreczkami z grochem do koła hula-hoop lub pudełka,
- rzuty piłek do siebie lub do pudełka,
- taniec i ćwiczenia rytmiczne angażujące całe ciało,
- skakanie na skakance,

- wymachiwanie chustkami w rytm muzyki,
- kręcenie kołem hula-hoop,
- chodzenie po rozłożonym na podłodze sznurze, ułożonym wzorze ze sznura, np. wzór falisty, spirala, litery,
- chodzenie stopa za stopą do przodu i do tyłu (również po sznurze),
- ćwiczenie „jaskółka” (stanie na jednej nodze, ramiona uniesione w bok),
- chodzenie na palcach i na piętach do przodu i do tyłu,
- balansowanie w pozycji siedzącej i leżącej na dużej piłce.

ZABAWY ROZWIJAJĄCE KONCENTRACJĘ I PAMIĘĆ

Rodzic może doskonalić u swojego dziecka koncentrację uwagi i pamięć oraz wzmacniać koordynację wzrokowo-ruchową, a także wypracowywać umiejętność skupiania się na danym zadaniu, grając z nim w gry dołączone do zestawu w kartach pracy. Są to gry: „Zwierzęta” oraz „Literkowe miasto”.

ĆWICZENIA NA ROZGRZEWKĘ PRZED CZYTANIEM I PISANIEM

Wykonując ćwiczenia z „Zeszytu ćwiczeń”, rodzic może sukcesywnie wdrażać dzieci do wykonywania ćwiczeń, które pomagają „rozgrzać” się przed czytaniem i pisaniem. Ćwiczenia te stosuje się również wtedy, gdy u dziecka pojawiają się dolegliwości, np. ból oczu przy czytaniu, ból ręki przy pisaniu.

■ Ćwiczenia oczu przed czytaniem

Weź do ręki przedmiot do ćwiczeń oczu (może być to ołówek albo mała maskotka), trzymaj go na wysokości wzroku przy ugiętej ręce, a następnie „rysuj”: linię poziomą, pionową, kółeczko; zbliż przedmiot do nosa, odsuń go nieco dalej, narysuj domek. Cały czas podążaj za przedmiotem tylko wzrokiem, głowa i szyja są nieruchome.

- Zabawa „Spacer paluszków ze Spaceruchem”. Dziecko zakłada na palce ręki piszącej Spacerucha i spaceruje z nim po stole, stosując nacisk na przemian: silny, słaby i optymalny (ani silny, ani zbyt lekki).

- Masażyk całej ręki – ćwiczenia przed pisaniem.

